

XYREM®

Usein kysytyt kysymykset

Narkolepsia

Narkolepsia

Mitkä ovat narkolepsian pääasialliset oireet?

Kaikissa tapauksissa ilmenee poikkeavaa päiväväsymystä, mutta se on myös yleinen oire monissa lääketieteellisissä häiriöissä ja unihäiriöissä. Poikkeava päiväväsymys ilmenee yleensä jollakin seuraavista kolmesta tavasta: jatkuvana uneliaisuutena, pakonomaisina nukahtamiskohtauksina tai hetkellisinä torkahduksina (mikrouni) ja mahdollisesti nukahtamiskohtauksina. Narkolepsiaa sairastamaton voi kokea samoja vaikutuksia, jos hän pysyy hereillä 48 tunnin ajan nukahtamatta sinä aikana hetkeksikään ja yrittää sitten toimia normaalisti.

Useimmissa tapauksissa esiintyy katapleksiaa, jota ilmenee vain narkolepsian yhteydessä. Katapleksia tarkoittaa molemminpuolista kaikkien tai joidenkin lihasten osittaista tai täydellistä lihasvoiman tai lihasjänteyden menetystä, joka alkaa pään ja niskan alueelta ja ulottuu polviin, jotka voivat pettää. Katapleksia voi ilmetä hetkellisenä kasvojen nykimisenä tai draaattisena koko kehon lyhyhistymisenä. Kohtauksen laukaisevana tekijänä on yleensä voimakas tunnereaktio, kuten nauraminen, rakkaus, ilo, yllättyneisyys tai kiukku. Kohtaukset voivat kestää hetken tai muutamia minuutteja.

Yöunen katkonaisuus tarkoittaa kyvyttömyyttä nukkua pidempään kuin vain muutama tunti kerrallaan. Havahtuminen unesta voi olla täydellistä (herääminen ja tietoisuus sekä muisto hereillä olosta), mutta se on usein osittaista (ei tietoisuutta eikä muistoa hereillä olosta). Koska uni jää aina katkonaiseksi, se ei ole virkistävää, riittävää eikä tyydyttävää.

Mitkä ovat narkolepsian muut oireet?

Unihalvaus tarkoittaa kyvyttömyyttä puhua tai hallita tahdonalaisia lihaksia nukahtamisen tai heräämisen aikana. Henkilöstä voi tuntua myös siltä, ettei hän kykene hengittämään. Tila menee aina nopeasti ohi, eikä sillä ole jälkivaikutuksia.

Aistiharhat nukahtaessa tai herätessä. Nämä ovat eloisia, realistia ja usein pelottavia kuvia, joita nähdään nukahdettaessa tai herätessä unesta, mutta mieli pitää unia todellisuutena.

Miten yleinen narkolepsia on?

Narkolepsia on harvinainen sairaus. Narkolepsian esiintyvyys on 12–54 tapausta 100 000 henkilöä kohti.

Missä iässä narkolepsiaan sairastutaan?

Narkolepsia voi ilmetä missä iässä tahansa. Ilmaantuvuuden huippu on 15 ikävuoden tuntu-massa ja toinen, pienempi huippu noin 36 vuoden iässä. Narkolepsia on elinikäinen neurologi-nen sairaus, joka vaikuttaa elämään.

Mistä narkolepsia johtuu?

Tutkijat ovat havainneet, että useimmissa tapauksissa, joissa narkolepsiaan liittyy katapleksiaa, aivoista puuttuu kahta hypokretiineiksi (oreksiineiksi) kutsuttua ainetta. Nämä hermovälittäjäaineet osallistuvat uni-valvesyklin ja muiden elintoimintojen (esimerkiksi verenpaineen ja aineenvaihdunnan) säätelyyn. Myöhemmissä tutkimuksissa on havaittu, että narkolepsia-katapleksiaan sairastuneilla suurin osa hypokretiinia tuottavista soluista, jotka sijaitsevat aivojen hypothalamukseksi kutsutussa osassa, on tuhoutunut. Ilman katapleksiaa ilmenevän narkolepsian syytä tutkitaan edelleen.

Onko katapleksia vaarallista?

Vaikkakin lievä katapleksia on usein kiusallinen, se ei ole vaarallista. Vaikea katapleksia, joka aiheuttaa kehon äkillisen ja etenevän veltostumisen, voi altistaa loukkaantumiselle. Kumppanille ja ystäville on hyvä kertoa etukäteen, mitä voi tapahtua ja miten he voivat auttaa. Kohtauksen saaneen turvallisuus pitää varmistaa ja hänen oloaan helpottaa. Luonnottomiin asentoihin taipuneet raajat tai kehon epätavalliset asennot pitää heti suoristaa niin, että keho on täysin rento, ja antaa henkilön toipua rauhassa jonkin aikaa. Huomaa: elintoiminnot ja tajunta eivät häiriinny. Mahdollisesti henkeä uhkaavia tilanteita on vältettävä, jos katapleksia ei ole täysin hallinnassa.

Miksi narkolepsiapotilailta puuttuu hypokretiini?

Viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että narkolepsiapotilaiden aivoissa ei ole hypokretiinia tuottavia soluja. Todennäköisin selitys tälle saattaa olla autoimmuunikohtauksesta johtuva solujen tuhoutuminen.

Mikä autoimmuunisairaus on?

Autoimmuunisairaus on häiriö, jossa immuunijärjestelmä kääntyy potilaan omaa elimistöä kohtaan sen sijaan että se torjuisi ulkopuolisia infektioita.

Mitä pitkäaikaisia haittoja narkolepsiaan liittyy?

Narkolepsialla voi olla monia, pitkäkestoisia seurauksia. Katapleksia voi vaikuttaa fyysiseen aktiivisuuteen, ja pyrkimykset välttää tunnetiloja voivat johtaa sosiaaliseen eristäytymiseen. Toisten nähdessä ilmenevät nukahtamiskohtaukset ja katapleksia ovat kiusallisia ja voivat aiheuttaa

vakavia koulunkäyntiin, työelämään ja sosiaaliseen elämään liittyviä vaikeuksia. Kyvyttömyys käydä töissä ja/tai ajaa autoa voivat johtaa itsenäisyyden menetykseen, rahavaikeuksiin ja muihin ongelmiin. Tällaisissa tilanteissa yhteydet muihin voivat helposti katketa ja ihminen masentuu.

Minulla on narkolepsia. Voinko ajaa autoa?

Ajamista pitää välttää, jos katapleksia ei ole täysin hallinnassa. Keskustele tästä lääkärisi kanssa ja tarkista mitä laissa sanotaan.

Millainen riski lapsellani on sairastua narkolepsiaan?

Useimmissa tapauksissa narkolepsiaa sairastavan perheessä ei ole muita narkolepsiaa sairastavia, ja riski on hyvin pieni. Jos sinulla on narkolepsia-katapleksia, lapsen riski sairastua narkolepsia-katapleksiaan on vain 1–2 %.

Voinko parantua?

Narkolepsiaan ei toistaiseksi ole parannuskeinoa, eikä puuttuvaa hypokretiinia pystytä korvaamaan. Narkolepsiaa voidaan hoitaa. Tavoitteena on lievittää hoidon vaikeusastetta ja oireiden yleisyyttä.

Xyrem® (natriumoksaibaatti)

Mitä Xyrem® on?

Xyrem® (natriumoksaibaatti) oraaliliuos on lääke, jota käytetään narkolepsia-katapleksian hoitoon lapsilla (7 vuoden iästä lähtien), nuorilla ja aikuisilla. Xyrem®-valmisteen on osoitettu tehoavan kaikkiin tämän sairauden oireisiin eli pitävän katapleksiaoireet hallinnassa, vähentävän poikkeavaa päiväväsymystä ja parantavan unen laatua. Xyrem® sai Euroopassa myyntiluvan vuonna 2005. Yhdysvalloissa Xyrem® on ollut saatavana vuodesta 2002 lähtien.

Voiko Xyrem®-hoidon aikana nauttia alkoholia?

Ei, Xyrem®-hoidon aikana ei saa nauttia alkoholia. Alkoholi voi voimistaa Xyrem®-hoidon vaikutuksia ja vaikeuttaa hengitystä (ns. hengityslama), mikä voi olla hengenvaarallista. Myös ajatustoiminnan häiriöitä tai sekavuutta voi esiintyä.

Voiko Xyrem®-hoidon aikana nauttia virvoitusjuomia?

Kyllä, voit nauttia virvoitusjuomia, jos olet varma etteivät ne sisällä yhtään alkoholia etkä juo niitä vähintään kahteen tuntiin ennen Xyrem®-valmisteen ottamista.

Mitkä ovat Xyrem®-valmisteen vakavat haittavaikutukset?

Hengitysvaikeudet (hengityslama)

Xyrem® voi vaikuttaa hengitystoimintaan. Jos sinulla on hengitysvaikeuksia tai keuhko-ongelmia, sinun tulee kertoa niistä lääkärille ennen Xyrem®-hoidon aloittamista. Jos olet ylipainoinen, hengityslaman riski on myös tällöin tavallista suurempi. Myöskään alkoholia ei tule

nauttia, koska se saattaa suurentaa hengityslaman riskiä. Hengityslama voi olla vakava ja jopa hengenvaarallinen.

Masennus ja itsetuhoiset ajatukset

Jos olet masentunut tai sinulla on itsetuhoisia ajatuksia tai ajatuksia muiden vahingoittamisesta tai olet tavallista aggressiivisempi Xyrem®-hoidon aikana, kerro asiasta heti lääkärille. Kerro lääkärille myös, jos sinulla on aiemmin ilmennyt jokin seuraavista: masennustila, itsemurhayritys, kaksisuuntainen mielialahäiriö, ahdistuneisuus, psykoosi, mielialahäiriö tai epänormaali ajatukset.

Tajunnan tason lasku

Koska Xyrem® vaikuttaa suoraan aivoihin, se aiheuttaa uneliaisuutta ja saattaa laskea tajunnan tasoa. Tämä voi johtaa koomaan ja olla hengenvaarallista. On tärkeää, että Xyrem®-lääkityksen aikana ei nautita alkoholia. Mitään muita uneliaisuutta aiheuttavia lääkkeitä ei tule käyttää. Vältä myös autolla ajoa ja koneiden käyttöä vähintään 6 tunnin ajan Xyrem®-annoksen ottamisen jälkeen.

Kouristuskohtaukset

Xyrem® voi aiheuttaa kouristuskohtauksia. Kerro lääkärille ennen Xyrem®-hoidon aloittamista, jos sinulla on ollut kouristuskohtauksia aiemmin.

Riippuvuus, väärinkäyttö ja virheellinen käyttö

Xyrem®-valmisteen vaikuttava aine on gamma-hydroksibutyraatti (GHB). GHB on kemiallinen aine, johon on liittynyt väärinkäyttöä ja virheelistä käyttöä. Siksi lääkärisi kysyy sinulta erityisesti, oletko aiemmin käyttänyt lääkkeitä väärin. Xyrem®-valmisteen väärinkäyttö ja virheellinen käyttö on vaarallista ja voi johtaa jopa kuolemaan.

Xyrem®-valmisteen haittavaikutukset eivät rajoitu vain edellä mainittuihin. Pyydämme kääntymään lääkärisi puoleen, jos haluat lisätietoja haittavaikutuksista.

Onko Xyrem®-valmisteen väärinkäyttö mahdollista? Aiheuttaako valmiste riippuvuutta?

Xyrem® sisältää natriumoksibaattia, jonka kemiallinen nimi on gammahydroksibutyraatti (GHB). GHB:tä esiintyy luontaisesti keskushermostossa. Valitettavasti GHB on myös aine, johon liittyy tunnetusti väärinkäyttöä. GHB:n tai Xyrem®-valmisteen väärinkäytöllä voi olla vakavia lääketieteellisiä seurauksia, kuten hengitysvaikeuksia, kouristuksia, tajunnanmenetyks, kooma ja kuolema. Se voi myös aiheuttaa riippuvuutta, lääkehimoa ja vaikeita vieroitusoireita (kun sitä käytetään säännöllisesti ja toistuvasti hoitoannoksia suurempina annoksina). Xyrem® on myyntiluvallinen lääkevalmiste ja täysin eri asia kuin muista lähteistä hankittu laiton GHB. Laittomat GHB-valmisteet tai valmisteet, jotka eivät ole viranomaisen hyväksymiä, ovat aineita, joiden puhtaudesta, vahvuudesta ja myrkyllisyydestä ei välttämättä ole lainkaan tietoa. Xyrem®-valmisteen vahvuus ja puhtaus on tarkkaan kontrolloitu ja säädelty. Näin varmistetaan, että saat oikean ja aina samansuuruisen annoksen, jonka lääkärisi on määrännyt oikeaa käyttöä varten.

Voidaanko annosta muuttaa?

Sinulle parhaiten sopivan annoksen löytämiseen voi mennä pitkä aika, kenties jopa useita viikkoja. Tänä aikana lääkäri voi suurentaa tai pienentää annostasi vähitellen hoitovasteen mukaan.

Kerro tänä aikana lääkäriille, jos painossasi tapahtuu merkittäviä muutoksia, jos sinulle ilmaantuu mitä tahansa hengitysvaikeuksia tai jos olet masentunut.

Älä koskaan muuta Xyrem®-annostasi keskustelematta siitä ensin lääkärin kanssa!

Miksi minun pitää olla vuoteessa valmiina nukkumaan ennen kuin otan Xyrem®-valmisteen?

Xyrem®-valmiste edistää nukahtamista. Se vaikuttaa nopeasti, joten varotoimenä on hyvä olla vuoteessa vaikutuksen alkaessa.

Osaanko käyttää Xyrem®- valmistetta oikein?

Kyllä, kunhan noudatat lääkärin ohjeita sekä pakkaukseen sisältyvässä pakkausselosteessa ja Kuinka Xyrem-valmistettä käytetään -oppaassa olevia tietoja. Oppaan olet saanut tämän Usein kysytyjä kysymyksiä -oppaan mukana.

Miksi Xyrem®-ruiskussa on kaksi erilaista mitta-asteikkoa?

Xyrem-ruiskussa on kaksi erilaista mitta-asteikkoa, joista toinen voi olla hyödyllisempi kuin toinen riippuen siitä, minkä suuruisen annoksen lääkäri on sinulle määrännyt. Asteikkoja katsomalla näet kummat merkinnät sopivat sinun annokseesi. On tärkeää, että käytät Xyrem®-annoksen valmistamiseen vain pakkauksen sisältämää mittaruiskua.

Miksi yöllä pitää ottaa toinen annos?

Xyrem®-valmisteen sisältämän vaikuttavan aineen vaikutus on lyhykestoinen, ja yhden Xyrem®-annoksen hyödylliset vaikutukset eivät kestä koko yötä. Siksi hoitovaikutuksen aikaansaamiseen tarvitaan toinen Xyrem®-annos 2,5–4 tuntia ensimmäisen annoksen jälkeen.

Miten herään ottamaan toisen Xyrem®-annoksen?

Pane herätyskello herättämään sinut 2,5–4 tuntia ensimmäisen annoksen jälkeen. Herääminen ennen kellon soimista on melko tavallista. Jos heräät ennen kellon soimista ja ensimmäisestä annoksesta on kulunut vähintään 2,5 tuntia, ota toinen annos, kytke herätys pois päältä ja jatka uniasi. Katso lisätietoja pakkausselosteesta.

Yli 8 tuntia yössä nukkuville lapsille natrium-oksibaatti voidaan antaa nukkumaanmenon jälkeen, kun lapsi on vuoteessa, kahteen yhtä suureen annokseen jaettuna vähintään 2,5–4 tunnin välein.

Heräisinkö hätätilanteessa otettuani Xyrem®-valmistetta?

Tässä mielessä Xyrem® ei poikkea muista nukahautamislääkkeistä, joita saatat käyttää, ja kykyysi herätä voi riippua seuraavista seikoista: miten pian Xyrem®-valmisteen ottamisen jälkeen hätätilanne ilmenee, otetun Xyrem®-annoksen suuruus, hätätilanteen luonne sekä yksilöllinen vaste Xyrem®-hoidolle.

Mitä teen, jos unohdan ottaa Xyrem®-valmistetta?

Jos unohdat ottaa ensimmäisen annoksen ennen nukkumanmenoa, ota se samana iltana heti kun muistat ja jatka hoitoa tavalliseen tapaan (ota toinen annos 2,5–4 tuntia myöhemmin kuten tavallista). Älä kuitenkaan ota toista annosta, jos sinun täytyy nousta ylös alle 7 tunnin kuluttua ensimmäisen annoksen ottamisesta. Jos unohdat ottaa toisen annoksen, jätä se väliin ja ota seuraava Xyrem®-annos vasta seuraavana iltana. Älä ota kaksinkertaista annosta korvataksesi unohtamasi annoksen.

Mitä teen, jos otan Xyrem®-valmistetta vahingossa enemmän kuin minulle on määrätty?

Hakeudu välittömästi ensiapuun, jos otat liikaa Xyrem®-valmistetta (yliannostus). Xyrem®-valmisteen yliannostuksen oireita voivat olla kiihtymys, sekavuus, liikehäiriöt, hengitysvaikeudet, näön hämärtyminen, runsas hikoilu, päänsärky, oksentelu ja koomaan johtava tajunnan tason lasku sekä kouristuskohtaukset. Jos otat enemmän Xyrem®-valmistetta kuin sinulle on määrätty tai otat sitä vahingossa, hakeudu välittömästi ensiapuun. Hoitohenkilökunnan on helpompi hoitaa oireitasi, jos otat mukaasi etiketillä varustetun lääkepullon, vaikka se olisi tyhjäkin.

Voiko Xyrem®-valmistetta käyttää turvallisesti muiden lääkkeiden kanssa?

Kuten kaikkien lääkkeiden käytön yhteydessä, on erittäin tärkeää, että kerrot lääkärillesi kaikista muista käyttämistäsi lääkkeistä, myös ns. itsehoitolääkkeistä. Xyrem®-valmistetta ei tule käyttää yhdessä uneliaisuutta aiheuttavien lääkkeiden kanssa, eikä, esim. narkoottisten kipulääkkeiden tai muiden lääkkeiden, jotka voivat lamata keskushermostoa. Muista kertoa lääkäriille, jos käytät lääkkeitä, jotka vaikuttavat keskushermoston toimintaan (masennuslääkkeet, valproaatti, topiramaatti, fenytoiini tai etosuksimidi).

Pyydä terveydenhoidon ammattilaiselta Xyrem®-potilaskortti, ja pidä se aina mukana muistuttamassa Xyrem®-hoidosta. Esitä kortti kaikille hoitoosi osallistuville lääkäreille, jotta he tietävät sinun käyttävän Xyrem®-valmistetta, erityisesti, jos sinulle ollaan määräämässä muita lääkkeitä.

Miltä Xyrem® maistuu? Voiko sitä sekoittaa muihin nesteisiin kuin veteen?

Xyrem® maistuu suolaiselta, koska se sisältää natriumia. Xyrem® pitää sekoittaa veteen pakkauksen ohjeiden mukaisesti. Sekoittaminen kylmään hanaveteen mieluummin kuin lämpimään veteen voi vähentää suolaista makua. Xyrem®-valmistetta ei pidä sekoittaa muihin nesteisiin, kuten virvoitusjuomiin tai hedelmämehuihin, koska Xyrem®-valmisteen sekoittaminen muihin nesteisiin voi muuttaa lääkkeen kemiallisia ominaisuuksia, mikä voi vaikuttaa sen tehoon.

Voiko Xyrem®-valmistetta käyttää raskauden tai imetyksen aikana?

Xyrem®-valmisteen käytöstä raskauden aikana ei ole riittävästi tietoja, joten Xyrem®-valmisteen käyttöä ei suositella raskauden aikana. Xyrem®-valmistetta erittyy rintamaitoon, joten Xyrem®-valmisteen käytön aikana ei pidä imetää. Kerro lääkärille, jos olet raskaana tai jos suunnittelet lapsen hankkimista.

Miten nopeasti oireissa voi olla nähtävissä muutoksia?

Useimmilla potilailla vaikutus alkaa näkyä muutamana ensimmäisen Xyrem®-hoitoviikon jälkeen. Kun aloitat Xyrem®-valmisteen käytön, sinulle sopivimman annoksen löytämiseen voi kuitenkin mennä monta viikkoa. Keskustele tänä aikana lääkärin kanssa hoitovasteestasi. Näin autat lääkärinä löytämään sinulle parhaan mahdollisen annoksen.

Voiko Xyrem®-valmisteen ottaa ruoan kanssa?

Ruoka vähentää elimistöön imeytyvän Xyrem®-valmisteen määrää ja hidastaa merkittävästi sen imeytymistä. Odota ruokailun jälkeen useita tunteja, ennen kuin otat ensimmäisen annoksen. Kannattaa myös nauttia iltapala säännöllisesti 2–3 tuntia ennen illan ensimmäistä Xyrem®-annosta, jotta lääkkeen vaikutus pysyy yhdenmukaisena.

Miten pitkään minun pitää käyttää Xyrem®-valmistetta?

Xyrem®-valmistetta käytetään sairauden oireiden hoitoon, mutta se ei paranna itse sairautta. Jatka Xyrem®-valmisteen käyttöä niin pitkään kuin lääkäri pitää sitä tarpeellisenä. Jos et mielestäsi tarvitse sitä enää tai haluat lopettaa valmisteen käytön mistä tahansa muusta syystä, keskustele asiasta ensin lääkärin kanssa.

Tarvitseeko minun noudattaa erityisiä varotoimia XYREM®-hoidon aikana?

- Älä nauti alkoholijuomia tai käytä uneliaisuutta aiheuttavia lääkkeitä Xyrem®-hoidon aikana.
- Vältä autolla ajamista, raskaiden koneiden käyttöä sekä vaarallisten tai henkistä valppautta vaativien toimien tekemistä vähintään 6 tunnin ajan Xyrem®-annoksen ottamisen jälkeen.
- Kun aloitat Xyrem®-hoidon, sinun on oltava erittäin varovainen ajaessasi autoa, käyttäessäsi raskaita koneita ja tehdessäsi vaarallisia tai henkistä valppautta vaativia toimia, kunnes tiedät, tekeekö lääke sinut uneliaaksi seuraavana päivänä.

- Ennen Xyrem®-hoidon aloittamista kerro lääkärille, jos olet raskaana tai imetät tai suunnittelet lapsen hankkimista.
- Säilytä Xyrem®-valmiste turvallisessa paikassa poissa lasten ulottuvilta.

Onko Xyrem®-valmisteen virheellisellä käytöllä ja väärinkäytöllä seuraamuksia?

Jos tätä lääkettä pitää hallussaan tai käyttää joku muu kuin henkilö, jolle unilääketieteen erityispätevyyyden omaava lääkäri on sitä määrännyt, hallussapito tai käyttö voi johtaa rikossyytteen teeseen. Älä koskaan anna lääkettä kenellekään toiselle, vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla.

Miten usein minun pitää käydä lääkärissä?

Käy lääkärissä niin usein kuin lääkäri määrää.

Väheneekö Xyrem®-valmisteen teho, jos käytän sitä pitkään?

Joidenkin lääkkeiden teho vähenee, kun niitä on käytetty pitkään. Xyrem®-valmisteella tehdyissä pitkäkestoisissa lääketutkimuksissa (hoitajakso enintään 44 kuukautta) ei todettu tehon vähenemistä.

Mitä jos lopetan Xyrem®-hoidon äkillisesti?

Joillakin lääkkeillä voi olla riippuvuutta aiheuttavia ominaisuuksia tai ne voivat aiheuttaa henkistä tai fyysistä riippuvuutta. Lääkkeen ottaminen saattaa aiheuttaa vieroitusoireita, etenkin jos lääkettä on käytetty eri tavalla kuin lääkäri on määrännyt. Jos Xyrem®-hoito lopetetaan äkil-

isesti, katapleksiaoireet saattavat uusiutua, ja joissain harvoissa tapauksissa saattaa esiintyä unettomuutta, päänsärkyä, ahdistuneisuutta, heitehuimausta, univaikeuksia, uneliaisuutta, aistiharhoja ja epänormaaleja ajatuksia.

Xyrem®-valmisteen käyttö kuulostaa monimutkaiselta ja rajoittavalta. Mitä se edellyttää minulta?

Xyrem® on valvottava aine, ja sitä koskevat samat vaatimukset kuin muita valvottavia aineita, jotka voivat olla sinulle tuttuja, kuten nukahtamislääkkeitä tai piristeitä.

Noudattamalla näitä periaatteita käytät Xyrem®-valmistetta turvallisesti ja vastuullisesti:

- Älä anna Xyrem®-valmistettä kenellekään muulle.
- Käytä lääkettä vain lääkärin määräämin annoksin. Jos annosta tulee mielestäsi muutua, ota yhteyttä lääkäriisi.
- Älä ota Xyrem®-valmistettä, jos olet alle 7-vuotias.
- Ota Xyrem®-annos aina aikaisintaan 2 tunnin kuluttua päivän viimeisen aterian jälkeen.
- Pidä Xyrem® ja ruisku alkuperäispakkauksessa turvallisessa paikassa
- Säilytä Xyrem® lasten ulottumattomissa.
- Ilmoita lääkärille heti, jos sinulla esiintyy Xyrem®-hoidon aikana epätavallisia oireita, kuten outoja ajatuksia, mukaan lukien ajatuksia muiden ihmisten vahingoittamisesta.
- Palauta käyttämättä jäänyt lääke apteekkiin.